

เทศน์อบรมพระ “วันออกพรรษา” ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

ความหมาย “ปวารณา”

คำว่า “ปวารณา” พระจะไม่ทราบก็มีนะ เวลานั้นมันจะเป็นเพียงพิธีกริยาออกมาจากความไม่มีธรรมในใจ ไม่มีวินัยในใจแล้วนะ คำว่า สงฺขมฺ ภนฺเต ปวาเรมิ คือปวารณาตน เปิดโอกาสตนแก่สงฆ์ทั้งหลายที่นั่งรวมกันอยู่นี้ คือเปิดเผยเปิดโอกาสให้กัน แนะนำ ตักเตือนสั่งสอนได้ ผิดพลาดประการใด ได้เห็นก็ดี กริยาอาการที่ไม่ถูกต้องนั้น ได้ยินก็ดี กริยาแห่งการแสดงหรือการพูดออกมา หรือได้สงสัยก็ดี เหล่านี้ ให้ตักเตือนสั่งสอน เมื่อทราบแล้วจะได้ปฏิบัติแก้ไขตัดแปลงต่อไป ความหมายว่าอย่างนั้น คำปวารณาจึงไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย เปิดโอกาสไม่ให้มีทิฏฐิมานะต่อกัน ไม่มีคำว่าชาติชนวรรณะ เป็นสังฆะ หรือเป็นพระสงฆ์ศากยบุตรอันเดียวกัน เปิดโอกาสให้กัน

เพราะความรู้เราลำพังคนเดียว ไม่สามารถที่จะรู้รอบได้ในกริยาความเคลื่อนไหวของตน จึงต้องได้อาศัยผู้อื่นคอยแนะนำตักเตือนสั่งสอน นับแต่ครูบาอาจารย์ลงมาถึงพระเพื่อนฝูงด้วยกัน คอยแนะนำตักเตือนสั่งสอนกัน เปิดโอกาสให้กันเพื่ออรรถเพื่อธรรม ไม่ได้เพื่อทิฏฐิมานะฐานะสูงต่ำอะไรเลย สิ่งเหล่านั้นไม่ใช่ธรรม ความเป็นธรรมก็คือความเปิดโอกาสเพื่ออรรถเพื่อธรรมคือความถูกต้องดีงามแก่ตน เมื่อท่านผู้อื่นผู้ใดได้เห็นความไม่ดีไม่งามของเราที่แสดงออก ด้วยการได้เห็นได้ยินได้ฟัง ด้วยรังเกียจสงสัยก็ตานั้นจะได้เตือนเรา ก็จะได้รับไว้ประพฤติปฏิบัติ

เรื่องทิฏฐิมานะนั้นเป็นเรื่องของกิเลส การเปิดโอกาสตักเตือนซึ่งกันและกันนั้นเป็นเรื่องของธรรม เพราะเราอยู่ด้วยกันหลายคน อาจมีความผิดพลาด จึงต้องเปิดโอกาสให้แนะนำหรือตักเตือนซึ่งกันและกันได้ ให้พากันเข้าใจตามนี้ นี่ละพระโอวาทของพระพุทธเจ้า ถ้าต่างคนต่างปฏิบัติตามพระโอวาทน้อยอยู่ เราทุกคนเท่ากับศาสดาประทับอยู่บนศิรัษะของเรา คือพระธรรมพระวินัยซึ่งเป็นองค์แทนของศาสดา เราปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัยอยู่นี้เท่ากับเราเทิดทูนศาสดา ประหนึ่งพระองค์ประทับนั่งอยู่บนศิรัษะคือหัวใจของเราทุกคนๆ นี่เป็นธรรมสดๆ ร้อนๆ ธรรมของพระพุทธเจ้า ไม่ได้เป็นความครีความล้ำสมัยดังกิเลสที่มันล้ำยุคล้ำสมัย เหยียบย่ำทำลายศาสนาคือธรรมวินัยอยู่เวลานี้ ดาษตีนจนเกิดความสลดสังเวช นี่ไม่ใช่ธรรมไม่ใช่วินัย แต่ดาษตีนในศาสนาทุกวันนี้ มีแต่ของปลอมเต็มบ้านเต็มเมืองเต็มวัดเต็มวา จึงน่าสลดสังเวช

พวกเราทั้งหลายผู้มุ่งธรรมมุ่งธรรม อย่าให้มีกิริยาอาการอย่างนั้นออกมาทางกาย
ทางใจทางวาจาทุกอย่างเป็นอันขาด นี่เรียกว่าเทิดทูนพระศาสดาคือหลักธรรมหลักวินัย
ด้วยอาการแสดงออกของตนทุกอย่าง ให้พากันจำเอานะ เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านั้น

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz